

سازگاری

اندیشمند ناس و مبتکر نظامی

مؤلف:

حجت الاسلام علی شادشاهی
ناظران علمی: حجت الاسلام صمد عالی نژاد، سرحداب زمانی
محبوب

جشنواره سلمان فارسی

سرشناسه

عنوان و نام پدیدآور

: کارشناس، علی، ۱۳۶۱-

: سلمان فارسی اندیشمند پارسا و مبتکر نظامی / مولف

علی کارشناس: تهیه کننده پژوهشگاه علوم اسلامی

امام صادق (ع)

مشخصات نشر

: قم: سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، نمایندگی ولی فقیه،

پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق (ع)، انتشارات زمزم

هدایت، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری

: ۸۴ ص

: ۴۰۰۰۰ ریال = ۳-۴۱۷-۲۴۶-۹۶۴-۹۷۸

: فیفا

: سلمان فارسی، - ۳۶ ق.

: پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق (ع)، انتشارات

زمزم هدایت

شناسه افزوده

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، نمایندگی ولی فقیه،

پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق (ع)، انتشارات زمزم

هدایت

رده بندی کنگره

: ۱۳۹۴ ک ۳ / ۳۳۳ PB

رده بندی دیویی

: ۲۹ / ۲

شماره کتابشناسی ملی

: ۴۴۴

زمزم پبلشرز

اسلامی قلم

اندیشمند پارسا و میرزا نسیمی

تهیه کنندہ: پژوهشگاہ علوم اسلامی امام صادق (علیہ السلام)

نویسنده: علی کارشناس

ناشر: زمزم ہدایت

طراحی جلد و صفحه آرایی: علی تائیب (سامان گرافیک)

چاپ: زلال کوثر - نوبت چاپ: اول - تاریخ چاپ: پاییز ۱۳۹۴

قیمت: ۴۰۰۰ تومان - شمارگان: ۱۰۰۰

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۴۶-۴۱۷-۳

آدرس ناشر: قم، خیابان دورشہر، نیش کوچہ ۳، پلاک ۸۱

تلفن: ۰۲۵ ۳۷۷۳۰۷۳۵ - همراه: ۰۹۱۳۲۵۳۲۸۸۷

فهرست مطالب

مقدمه.....	۹
فصل اول: سبک زندگی سلمان فارسی در بُعد فردی	۱۵
۱-۱. آغاز نیک	۱۵
۱-۲. حقیقت جویی	۱۶
۱-۳. ایمان و باور عمیق	۲۱
۱-۴. ساده زیستی	۲۳
۱-۵. مبارزه با غریز	۲۶
۱-۶. عبودیت آگاهانه	۲۷
۱-۷. آغاز زندگی خادمی با نماز در مسجد	۲۹
فصل دوم: سبک زندگی سلمان فارسی در بُعد اجتماعی - سیاسی	۳۳
۲-۱. سلمان مَثا اهل البیت	۳۳
۲-۲. از ارکان چهارگانه	۳۴
۲-۳. سلمان محمدی	۳۴
۲-۴. پیشگام، نقیب و حواری	۳۵
۲-۵. ولایت‌مداری و دفاع از حریم ولایت	۳۷
۲-۶. استانداری مداین	۳۹
فصل سوم: سبک زندگی سلمان فارسی در بُعد علمی	۴۵
۳-۱. حکیم و فقیه امت	۴۶
۳-۲. محدث امت اسلام	۴۸

- ۳-۳. مفسر و مترجم قرآن ۴۹
- ۳-۴. متوسم و دارای اندیشه‌ای عمیق ۵۰
- ۳-۵. آگاه به علم منایا و بلایا و خبر از آینده ۵۱
- فصل چهارم: سبک زندگی سلمان فارسی در بُعد فرهنگی ۵۷
- ۴-۱. مسجد محوری ۵۷
- ۴-۲. سخنان هدایت‌گرانه ۵۷
- ۴-۲-۱. اصل و نسب به دین و اخلاق است، نه نژاد ۵۸
- ۴-۲-۱. آثار محبت حضرت زهرا (علیها السلام) ۵۹
- ۴-۳-۲. مالیت و نرمی ملک الموت با مؤمنان ۶۰
- ۴-۲-۴. خنده و گریه سلمان ۶۱
- ۴-۲-۵. برترین اعمال ۶۲
- ۴-۲-۶. حق‌گویی ۶۲
- ۴-۲-۷. دوری از مال اندوزی ۶۲
- ۴-۲-۸. تاریکی آتش جهنم ۶۳
- ۴-۲-۹. توصیه‌های هفتگانه پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) به سلمان ۶۴
- ۴-۳-۱۰. مؤمن و دنیا ۶۴
- فصل پنجم: سبک زندگی سلمان فارسی در بُعد نظامی ۶۹
- ۵-۱. مبتکر و مشاور نظامی ۶۹
- ۵-۱-۱. جنگ خندق ۷۱
- ۵-۱-۲. جنگ طائف ۷۳

۲-۵. مبلغ دینی در عرصه نبرد..... ۷۴

۱-۲-۵. نبرد قادسیه..... ۷۴

۲-۲-۵. فتح مدائن..... ۷۵

۳-۲-۵. جنگ «بلنجر»..... ۷۶

۴-۲-۵. پاسداری از مرزها..... ۷۶

۳-۵. پایان نیک..... ۷۷

کتاب نامه..... ۸۰

سلمان فارسی، محبوب خدا،^۱ نقیب،^۲ حواری^۳ و صحابی برجسته پیامبر اکرم ﷺ و امیر مؤمنان علیه السلام و حقیقت جویی و لایتمدار بود. او نمونه کامل یک مسلمان است که برای شناخت حقیقت و در جست و جوی حقیقت، رنج سفرهای طولانی، غربت و حتی بردگی را به جان خرید و پس از تشرف به محضر نورانی پیامبر اکرم ﷺ، در اثر انس و همنشینی با آن حضرت و امیر مؤمنان علیه السلام در ایمان، اخلاق، عرفان

۱. محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، بیروت، مؤسسه الوفاء، ۱۴۰۳، ج ۲۲، ص ۳۵۱.

۲. همان، ص ۳۲۷.

۳. محمد بن فتال نیشابوری، روضة الواعظین و بصيرة المتعظین، قم، رضی، ۱۳۷۵، ج ۲، ص ۴۵۷.

و بصیرت اجتماعی و سیاسی، به والاترین درجات معرفت و کمال دست یافت. از این رو، سلمان فارسی شاهکار مکتب تربیتی رسول اکرم ﷺ و حضرت علی علیهما السلام است و بهترین و کامل ترین منبع شناخت سلمان نیز احادیث پیامبر اکرم ﷺ و اهل بیت می باشد که حدیث معروف «سلمانٌ مِنّا اهل البیت» سلمان از ما اهل بیت است. نمونه ای از آنهاست.

سلمان فارسی با وجود زهد آشکار و دانش عمیق و گسترده، هرگز از امور سیاسی و اجتماعی مسلمانان غافل نشد و بی سبب نیست که او را «حاکم حکیم» نامیدند. حضور مؤثر او در جنگ های صدر اسلام، پس از رحلت ایشان و حضور بی بدیل و شایسته است تا جایی که می توان او را نظریه پرداز و ولایتمدار و مبتکر نظامی در صدر اسلام برشمرد.

پیرامون شخصیت سلمان فارسی کتاب های فراوانی نوشته شده است که برخی از آنها عبارتند از: محمد جواد آل الفقیه در سلمان الفارسی، احمد صادقی اردستانی در سلمان محمدی و حسین جعفری در مهاجر حقیقت بیشتر به بررسی زندگی و شخصیت سلمان پرداخته اند. خلیل کمره ای در فتاوی صحابی کبیر؛ سلمان فارسی و مجیب مصری در سلمان فارسی در ترازوی ادب و تحقیق به بررسی

ادبی و تحقیقی درباره سلمان همت گماشته‌اند و یا حسین نوری در نفس الرحمان فی فضائل سلمان به بیان فضیلت‌های سلمان پرداخته است. در مجموع، پژوهش‌های انجام شده از منظر تاریخی، رجالی یا اخلاقی زندگی سلمان فارسی نگریسته‌اند؛ در حالی که نیاز امروز جامعه، الگوبرداری از سبک زندگی و شخصیت گرانقدر سلمان است. چرا که آشنایی با شخصیت و سیره سلمان فارسی آثار تربیتی و بصیرتی فراوانی برای جامعه در پی دارد. کتاب پیش رو، با این هدف، به بررسی جامع سبک زندگی سلمان در پنج فصل ذیل پرداخته است:

فصل اول: سبک زندگی سلمان فارسی در بُعد فردی
فصل دوم: سبک زندگی سلمان فارسی در بُعد اجتماعی - سیاسی

فصل سوم: سبک زندگی سلمان فارسی در بُعد علمی
فصل چهارم: سبک زندگی سلمان فارسی در بُعد فرهنگی
فصل پنجم: سبک زندگی سلمان فارسی در بُعد نظامی
کتاب سلمان فارسی: پارسای دانشمند و مبتکر نظامی به پیشنهاد «دبیرخانه جشنواره سلمان فارسی» و در مدتی کوتاه نگاشته شد؛ از این رو، قطعاً کاستی‌ها و اشکالاتی دارد که امیدواریم خوانندگان عزیز ما را از آن‌ها مطلع فرمایند.

در پایان از همه کسانی که در نگارش، آماده‌سازی و نشر این اثر کوشیدند، به‌ویژه از آقای حسن چگنی (دبیر اجرایی جشنواره سلمان فارسی)، حجت‌الاسلام

صمد عالی نژاد و دکتر حبیب زمانی محجوب (ناظرین علمی)، نهایت سپاسگزاری را دارم و توفیقات روزافزون و سلامتی آنها و همه دوستداران اهل بیت علیهم السلام، به ویژه فرمانده معظم کل قوا و ولی امر مسلمانان جهان، حضرت آیت الله العظمی امام خامنه‌ای (حفظه الله)، را از خداوند متعال خواستارم.

علی کارشناس

آذر ۱۳۹۴